

TISKOVÁ ZPRÁVA

MOŽNOSTI REGULOVANÉ DOSTUPNOSTI KONOPÍ PRO INTENZIVNÍ UŽIVATELE KONOPÍ V ČR

Praha, 11. prosince 2019: Cannabis social clubs - kombinace substituční léčby a kanabisových klubů, samopěstování pro léčebné účely, preskripce léčebného konopí a další alternativy regulované dostupnosti. A jak je to s rekreačním užíváním konopí a černým trhem? To jsou otázky, na které se snaží hledat odpověď diskuze u kulatého stolu Think tanku Racionální politiky závislostí Jindřicha Vobořila, která probíhá 11. prosince 2019 v pražském Rock Café.

Konopí si alespoň jednou v životě vyzkoušelo 37 procent Čechů ve věku 15 až 16 let. Podle údaje průzkumu Evropského monitorovacího centra pro drogy a drogovou závislost (EMCDDA) je to ve srovnání s ostatními evropskými zeměmi rekordní množství osob. Počet intenzivních (tedy problémových) uživatelů konopí dosahuje podle odhadů českého Národního monitorovacího střediska (NMS) 120 tisíc osob. Pro ně však doposud u nás neexistuje žádná léčba, a to ani léčba substituční. Přitom slibné výsledky přináší například klinická studie z New South Wales v Austrálii, podle které při podávání léčiva Nabiximol vyrobeného z konopí dochází k významnému snížení intenzity užívání nelegálního konopí až o 50 procent. Otázkou je, zda a jak rychle by bylo možné takovou léčbu zavést u nás a zda by nepomohla spíše regulovaná dostupnost konopí společně s možností samopěstování konopí pro léčebné účely; je také ke zvážení, zda mají být intenzivním uživatelům konopí podávány léky z konopí výhradně v klinickém prostředí – v takovém případě však bude možno ošetřit pouze menší skupinu uživatelů.

Pacienty v substituční terapii kanabinoidními agonisty při abstenenčních příznacích po vysazení konopí sledovaly například brazilské studie z lékařských fakult v San Paolo a Santo Andre. MUDr. Pavel Kubů z institutu ICCI (International Cannabis and Cannabinoids Institute) k tomu uvádí: „Všechny první ukazatele léčby konopnými léčivy jsou velice příznivé. Bude trvat více let, než nalezneme nevhodnější léčivé přípravky, je ale třeba s léčebnými metodami zbytečně neotálet a dosud známou možnou léčbu pacientům nabídnout v co nejdostupnějším možném modelu.“

Jindřich Vobořil situaci komentuje: „Nabízí se řešení po vzoru Barcelony, tedy zavedení tzv. sociálních konopných klubů. Jde o nízkoprahový přístup, který má různé varianty, které mohou obsahovat například i zdravotní supervizi. Při mírné úpravě je možné tento model relativně rychle zavést i v ČR, aniž bychom byli ve sporu s mezinárodními úmluvami. Je to jedinečná příležitost, jak problém intenzivních uživatelů konopí řešit bez velkých výdajů státu a současně zásadně omezíme černý trh.“

„Konopí je látka, která je našemu tělu „známá“, na rozdíl od alkoholu. Na konopí máme v těle receptory, které regulují homeostázy. Proto je bezpečnější při potřebě relaxu sáhnout po konopí než po alkoholu,“ říká Bc. Hana Gabrielová a dodává: „Věřím tomu, že pokud by bylo konopí regulováno jako cigarety či tabák, přineslo by to zajímavý ekonomický efekt. Naproti tomu stát stále ještě vynakládá nemalé částky ze státního rozpočtu na konopnou prohibici, která nejen že není efektivní, ale navíc je často sociálně i zdravotně problematická. Regulace konopí by nejen že přinesla peníze z daní, ale má potenciál ozdravit celou společnost. Je nepochopitelné, že současná věda opomíjí historii ověřené léčebné účinky konopí a zákon lidem neumožňuje, aby se sami konopím léčili.“

Konopí jako lék byl u nás schválen již v roce 2013 za Nečasovy vlády novelou zákona o návykových látkách (z. č. 167/1998 Sb.). Záměrem zákonodárce bylo usnadnit dostupnost léčebných prostředků z konopí českým pacientům. Touto novelou byla umožněna kultivace a výroba tohoto léčiva v ČR pro české pacienty a léčivo bylo uvolněno i pro export. V té době byla ČR první zemí, která tuto oblast uchopila legislativně. Za dostupnost tohoto léčiva u nás je z daného zákona zodpovědná agentura SAKL zřizovaná Státním ústavem pro kontrolu léčiv. Avšak zatímco ve světě se stala trendem destigmatizace konopí a mnohé země povolily i jeho léčebné užití, skutečnost v ČR je doposud tristní. Zatímco sousední Německo zpřístupnilo konopí již více než 30 tisícům pacientů a Kanada a další země vyváží konopí také jako významnou komoditu, v ČR se doposud jedná pouze o několik stovek pacientů a Ministerstvo zdravotnictví odmítá dovolit českým firmám vývoz konopí byť i do sousedního Německa. Bc. Hana Gabrielová k tomu dodává: *„Je neuvěřitelné, jak se ministři zdravotnictví a SÚKL postavili k tomuto zákonu nejen alibisticky, ale také proti skutečné pomoci lidem, kteří jako pacienti tuto látku potřebují. I po šesti letech ministerstvo bojkotuje dostupnost, bojkotuje výrobu, bojkotuje i možnost dostupné ceny umožněním licencovaného pěstování. Jedná se o bezprecedentní způsob, jak zacházet s lidmi, kteří potřebují tento typ zdravotní péče.“*

Jindřich Vobořil upřesňuje: *„Způsob, jakým se postavilo Ministerstvo zdravotnictví k tomuto zákonu, je přímo proti záměru zákonodárce, který chtěl konopí uživatelům prostě zpřístupnit. Máme indicie, že zde jde o loby firem, kterým tato látka může konkurovat. Bohužel i současné ministerstvo přes opakované prohlášení premiéra celou věc zdržuje a vytváří návrhy řešení, které nevedou k normální dostupnosti konopí,“* konstatuje Vobořil.

Jaká jsou skutečná rizika a společenské dopady či nebezpečnost užívání konopí pro rekreační účely a může být konopí náhražkou alkoholu? Snížení celkové spotřeby alkoholu v USA v posledních letech je přímo spojeno se zaváděním zákonů zpřístupňující konopí. Některé státy dokládají téměř 15% snížení měsíčního prodeje alkoholu. Konopí a alkohol sdílí téměř stejná část populace a je tedy logické, že regulovaná legální dostupnost konopí může velmi dobře vést k negativnímu vlivu na prodej alkoholu. *„Všechny dosavadní dostupné studie ukazují, že užívání konopí pro rekreační účely je mnohem méně škodlivé jak z pohledu zdravotního, tak z pohledu společenské nebezpečnosti, než užívání například alkoholu. Naš spolek dlouhodobě usiluje o legislativní revizi této látky na základě dostupných*

vědeckých dat. Tvrdíme, že regulovaná legalizace konopí by přinesla spíše pozitivní dopady ve snížení černého trhu a s černým trhem spojených rizik," říká Robert Veverka, předseda spolku Legalizace.cz, a upozorňuje: "Konopí přece nemůže být v jednom případě vynikající medicína a v druhém strašně nebezpečná droga. U konopí je pěstování pěti kytek bráno jako přešůpek, nad pět kytek jako trestný čin. To samé se týká držení. Do patnácti gramů může být držitel pokutován a vše mu bude zabaveno, držení většího množství je vnímáno jako trestný čin. Jediné, co je legální, je samotné užívání. To je přece absurdní stav."

MUDr. Pavel Kubů dodává: *"Konopí by mělo být regulované tak jako například vinná réva. Jsou ostatně ze stejného druhu. To jest, když roste někde, kam se nehodí, tak se poseká. Jakákoli jiná regulace je nesmysl. Represe poslouží jedině organizovanému zločinu a množství rekreačně užívaného konopí se nesníží,"* konstatuje Kubů.

Kontakt pro média:

jindrichvoboril2019@gmail.com

Tel.: 420 725 805 865

ThinkTank Racionální politiky závislostí je multidisciplinární sdružení nezávislých odborníků, kteří se věnují problematice závislostí ze všech úhlů pohledu – veřejné a individuální zdraví, legislativa a další právní důsledky, včetně bezpečnostních výzev, dále oblast ekonomie včetně tržních modelací, daňových, ekonomických dopadů do veřejných rozpočtů, oblast edukace a prevence, a nakonec také oblasti sociální a sociologické a politologické. ThinkTank má za cíl ovlivňovat veřejné mínění a tím modelovat politické postoje, ovlivňovat strategické dokumenty politického i odborného charakteru, včetně odborně správné nastavení legislativy, působit na druhé straně na silné industrie k přijetí základních etických standardů.

